

TEMEL GÖSTERGELER

Yüzölçümü	36,188 km kare
Nüfus	23,3 milyon (2013)
Başkent	Taipei (2,607 milyon)
Yönetim Şekli	Demokrasi
Cumhurbaşkanı	Ma Ying-jeou
Para Birimi	Yeni Tayvan Doları (NTD)
Döviz Kuru	1 USD = 29,55956NTD (3 Mayıs 2013)
GSYİH (kişi başına)	\$41,581 (2014)*
Konuşulan Diller	Çince (Mandarin), Tayvanca ve Hakka
Resmi İsim	Çin Cumhuriyeti

Siyasi Görünüm

Çin Milliyetçi Partisi (KMT) aralarında süren 30 senelik mücadele sonrası 1949'da Komünist Parti'ye yenilerek o güne kadar çoğunu kontrol ettiği Çin'i kaybetmiştir. Bu topluluk başkenti Taipei olmak üzere Tayvan'a sığınmış ve Çin Cumhuriyeti'ni ilan etmiştir.

Tayvan'a sığınan bu grup Komünist Parti'nin anakıtada kurduğu Çin Halk Cumhuriyeti'ni geçersiz kabul etti. Aynı şekilde Çin Halk Cumhuriyeti de Tayvan'ı kendi parçası olarak gördü ve Tayvan bağımsızlık ilan ederse tereddütsüz işgal edeceğini açıkladı.

Tayvan sorunu uluslararası arenada hangi Çin'in tanınacağı konusunda büyük bir sorun yaratırken Komünist Çin'i desteklemek istemeyen ABD Tayvan'a savunma güvencesi vererek Çin Halk Cumhuriyeti ve Tayvan arasındaki krizde önemli bir aktör oldu.

1991 senesine kadar KMT baskısıyla yönetilen ülkede demokratikleşme ancak seçimlerle KMT yerine başka bir partinin, Demokratik İlerleme Partisi'nin (DPP) getirilmesi ile sağlandı. Bu noktada basında ve eğitimde liberalleşmeye başvurulurken Tayvan'da iki siyasi akım ortaya çıktı. KMT'nin de aralarında bulunduğu bir taraf "Tek Çin" politikasını benimseyip eninde sonunda anakarayla birleşmeyi savunurken DPP'nin öncülük ettiği diğer taraf Tayvan'ın bağımsızlığını savunmaktadır.

1971 yılına kadar Birleşmiş Milletler'de Çin'i temsil eden Tayvan, diğer adıyla Çin Cumhuriyeti, Rusya, Arnavutluk ve Afrika ülkeleri tarafından yapılan baskılar sonucu Birleşmiş Milletler'deki yerini Çin Halk Cumhuriyetine kaptırdı. 2001'de Dünya Ticaret Örgütü üyeliği kazanan Tayvan bu sayede uluslararası ekonomik arenada yerini sağlamlaştırma şansı buldu.

Tayvan, 70 ve 80'li yıllardaki hızlı ekonomik kalkınmasıyla Güney Kore, Singapur ve Hong Kong ile birlikte "Dört Asya Kaplanı"ndan biri haline gelmiştir. Dünyada çok az ülke tarafından bağımsız bir devlet olarak tanınan Tayvan, kendisini resmen tanımayan pek çok ülkeyle fiilen bağımsız bir devletin yapabileceği pek çok faaliyeti yürütmektedir. Bu açıdan Tayvan uluslararası ilişkiler ve özellikle uluslararası hukuk açısından çok müstesna bir örnek olmayı sürdürmektedir.

Ekonomi

TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELER	2008	2009	2010	2011	2012
GSYİH (Milyar \$)	403	378.5	430.2	466.8	474
Reel Büyüme Hızı (%)	1.8	-1.9	10.8	4.0	1.3
Enflasyon (%)	1.9	-0.9	1.4	1.7	1.7
İhracat (Milyar \$)	175,9	152,5	196,4	228,3	229,5
İthalat (Milyar \$)	178,6	133,7	185,3	230,4	250,7
Cari İşlemler Dengesi (Milyon \$)	24,640	42,920	40,620	41,270	40,880
Döviz ve Altın Rezervi (Milyar \$)	296.4	353	387.2	390.6	408.5
Döviz Kuru (TWD USD)	31.54	33.03	31.49	29.39	29.55

1) Satın alma gücü dengesine göre hesap edilmiştir.

Kaynak:T.C. Ekonomi Bakanlığı/İBP

23 milyon nüfuslu ülkenin nominal GSYİH'sı 2012 yılında 474 milyar dolara ulaşmıştır. Yıllık Reel Büyüme Hızı 2011'da %4 iken 2012'de bu oran %1.3 seviyesinde gerçekleşmiştir. Tayvan'da kişi başına düşen GSYİH 2012'de \$38.853 olarak Çin Halk Cumhuriyeti'nin en zengin bölgeleriyle yarışır duruma gelmiştir. Tayvan'ın dış ticareti 2008 Amerikan ekonomik krizinin etkisiyle düşüş yaşamış ancak bu düşüşü çok kısa sürede telafi ederek 2012 yılında 299.7 milyar dolarlık ihracat rakamına ulaşmıştır. Öte yandan dış ticaret fazlası veren Tayvan 2011 yılında 269 milyar dolarlık ithalat gerçekleştirmiştir.

Tayvan üretim sektörü özellikle elektronik ve tekstil sektörlerinde gelişmiştir. Tayvan tek başına anakart ve çip üretiminin %90'dan fazlasını gerçekleştirmektedir. 1 Amerikan Doları son 5 yılda genel olarak 29 Tayvan Doları'yla 33 Tayvan Doları arası değer almıştır.

1960'lara kadar ABD'den aldığı dış yardımlarla geçinen Tayvan yaşadığı ekonomik patlamadan sonra bu yardımlara ihtiyaç duymamaya başlamıştır. KMT gelene kadar tarıma dayalı bir ekonomisi bulunan ülkede endüstriyel gelişme gerçekleştikten sonra ucuz üretim sayesinde günümüzde Çin Halk Cumhuriyetinde olduğu gibi ihracata dayalı bir ekonomi oluşturulmuştur. Ucuz işgücünden 1980'lere kadar yararlanan Tayvan bu noktadan sonra emek yoğun sanayiden yüksek teknolojiye dayalı sektörler doğru bir geçiş yaşamış ve o noktaya kadar düşük olarak sabitlediği parasını da güçlendirerek kapital ve teknoloji bazlı sanayileşmeye doğru geçiş yapmıştır. Özellikle elektronik, makina ve kimya sektörlerinde güçlenen Tayvan dünyanın en önemli elektronik üreticilerinden biri haline gelmiştir. Bunun dışında yarı-iletkenler ve likit kristal görüntü (LCD) birimlerinin üretimlerinde de çok dünyada üst sıralardadır. Hedeflerinden biri de ülkenin elektronik alanındaki uzmanlığını otomobil gibi üretim alanı bir çok ülkeye yayılmış sektörler taşımaktadır.

Sektörler:

Ekonomisi sık sık Hong Kong gibi serbest ekonomilerle kıyaslanan Tayvan buna rağmen pek çok kontrol mekanizmasına başvurmuştur. Hükümet ekonomiye müdahalelerde bulunarak portfolyo ve benzeri sermaye akımlarına bir sınırlama getirmiştir. Özelleştirmelerde dikkatli davranmış, tarım gibi sektörlerini korumaya almak için pek çok yöntem kullanmıştır ve de en önemlisi yerel firmaların anakıta ticaretlerini sınırlandırmıştır. Bunların sonucu olarak makroekonomik istikrar, yüksek GSYİH artış oranları ve düşük işsizlik gibi faydalar sağlansa da aynı zamanda yerel firmaların uluslararası arenada rekabet imkanları düşmüş, sermaye kısıtlamaları yüzünden finans sektörü yetersiz seviyede kalmış ve Çin'e yapılan kontrolsüz yatırımlar nedeni ile pek çok firma zarar etmiştir. Buna rağmen DTÖ üyeliğinden beri ekonomisini liberalleştirmek adına çok çaba sarfeden Tayvan Hükümeti yerel pazarı yabancı yatırıma açmış, anakıta ticareti kolaylaştırmış, tarım ve benzeri alanlarda korumalarını azaltmış ve devlet elindeki bankaların satışına başlamıştır.

Üretim:

Tayvan'da artan fiyatlarla beraber 1980'ler sonrası üretim başta Güneydoğu Asya ülkeleri olmak üzere deniz aşırı üretim merkezlerine taşınmaya başlanmıştır. Fakat 1990'ların başında anakıta ilişkilerin büyük ölçüde düzelmesi üzerine Çin Tayvan için önemli bir yatırım kaynağı olmuştur. Bunun sonucu olarak üretim sektörünün GSYİH'daki payı 1986'da %39.4 iken 2006'da %25.7'ye kadar düşmüştür. Aynı dönemde servis sektörünün payı %43.7'den %68.6'ya çıkmıştır. 2012 yılında ise servis ve üretim sektörünün GSYİH'daki payında ciddi bir değişiklik olmamıştır. Üretim sektörünün GSMH'daki payının azalması kaçınılmaz olsa da bilgi-işlem teknolojilerine sahip çıkmakta olan Tayvan bu ürünler için toplu üretim alanları yaratmaktadır.

Bilgi-işlem teknolojileri üreten sanayilerin Tayvan'daki ayrıcalıklı konumu son yıllarda sarsılmaya başlamış, özellikle DPP bu firmalara sağlanan ayrıcalıkların diğer geleneksel firmalara da sağlanması konusunda ısrarcı bir tavır takınarak ülke üretim çeşitliliğini artırma

çabasına girmiştir. Bu ülkedeki teknoloji üreticilerinin denizaşırı üretime kaçmaları sürecini hızlandırmaktadır. Tayvan Ekonomi Bakanlığı verilerine göre Çin'de bulunan Tayvan yatırımları toplamı 37.7 milyar dolar tutarındayken yabancı kaynaklar bu miktarın 300 milyar dolara ulaştığını belirtmektedir. Çin Maliye Bakanlığı raporlarına göre 2006 yılında 3,752 Tayvan kaynaklı proje onaylanırken bunların tutarı 11.3 milyar dolardır. Çin'e yatırımı 1991 yılına kadar yasaklayan Tayvan hükümeti bu yasağı kaldırmasına rağmen Çin'e yapılacak herhangi bir yatırımın üçüncü bir kanal, çoğunlukla Hong Kong, vasıtasıyla yapılmasını şart koşturmuştur. Ayrıca Tayvan firmalarının Çin'in altyapı projelerine yatırım yapması ve Çin yatırımlarının 50 milyon doları geçmesi de yasaklanmıştır. Hükümet firmalarını Çin yerine Güneydoğu Asya ülkelerine yönlendirmeye çalışsa da Çin'e hükümetten onay almadan yapılan yatırımlar devam etmektedir. Bunun üzerine iş çevrelerinin de artan baskılarıyla Tayvan yönetimi öncelikle 50 milyon dolar limitini kaldırmış, daha sonra da Çin'e direkt yatırımlar yapılmasına izin vermeye başlamıştır. 2005 Çin Yeni yılında Çin-Tayvan arası karşılıklı uçuşlar başlamıştır.

Enerji:

Nükleer enerjiye sıcak bakmayan DPP yönetimi bu sebeple 2000 senesinde Tayvan'ın dördüncü nükleer santralının yapımını durdurmuştur. Bunun yerine doğal gaz kaynaklı enerji üretimlerini teşvik eden DPP 2001 yılında muhalefetin de baskılarıyla santral inşaatını devam ettirmek zorunda kalmıştır. Buna rağmen nükleer enerjiden kurtuluşu amaçlayan yasaların çıkarılmasıyla Tayvan ileri dönemlerde nükleer enerji yerine alternatifler aramaktadır fakat günümüzde Tayvan'daki nükleer santral sayısı altıya çıkmıştır.

2012 GSYİH Kaynakları	%
Hizmet Sektörü	67.1
Sanayi	32.3
Tarım	1.4

Kaynak: T.C. Ekonomi Bakanlığı

Tarım:

Yeterince tarıma uygun arazi olmaması nedeniyle tarım kaynaklarında dışa bağımlı olan Tayvan tarımı genellikle pirinç, egzotik meyveler ve çay üretimine dayalıdır. 2012 yılında tarım ülke GSYİH'nin yalnızca %1.4'sını oluşturmaktadır. Ülkenin enerji kaynakları da dışa bağımlıdır ve petrol, doğal gaz gibi ürünlere ulaşım Çin Halk Cumhuriyeti'nin de siyasi baskıları sebebiyle zorlaşmaktadır. Maden kaynakları konusunda Tayvan uluslararası arenada yarışmaya yetecek potansiyele sahip olmamakla birlikte ülkede geniş kömür yatakları bulunduğu bilinmektedir. Tarım sektörü gitgide küçülürken bir zamanlar ülkede çok önemli bir yer tutmuş olan sanayi sektörü de küçülmemektedir. Bu sektörlerin Çin'e kayması sebebiyle son 5 yıldır Tayvan'ın en güçlü sektörü servis sektörü olmuştur. Günümüzde ülke GSYİH'sinin %67.1'sini servis sektörü oluşturmaktadır.

Dış Ticaret

1960-80 yılları arası GSYİH'si ortalama %9'un üzerinde büyüme kaydeden Tayvan ekonomisi 2010 yılında ciddi bir yükseliş yaşadıktan sonra tekrar düşüşe geçmiştir. 2012'ye ait büyüme rakamı ise %1.3 gelmiştir. Fakat büyümedeki hükümet harcamaları payı inanılmaz ölçüde küçülmüş, ihracat büyümeyi destekleyen en önemli faktör olmuştur. Son dönemde ekonomideki bu düşük büyüme de bu bağlamda Avrupa Birliği'nde yaşanan ekonomik krize bağlanabilir. 2006 yılında ülke GSYİH'sinin %71.7'sine eşit ölçüde ihracat yapılmıştır. Bu durum bugün de devam etmektedir. İç pazarı oldukça küçük olan Tayvan'ın ekonomik büyüme için ihracata bağımlıdır. Fakat aynı sebeple iç pazardan üretim için

gerekli kaynaklara ulaşmak çok zordur, ve Tayvan firmalarının üretimi gerekli hammaddelerin ithalatına bağımlıdır.

İhracatında Başlıca Ülkeler	Çin %28 Hong Kong %15,2 ABD %12,2 Japonya %7,5 TÜRKİYE'nin Payı: %0,65
İthalatında Başlıca Ülkeler	Japonya %20,9 Çin %14,1 ABD %10,5 Güney Kore %6,1 TÜRKİYE'nin Payı: %0,07

*Kaynak: T.C. Ekonomi Bakanlığı

Tayvan firmaları tarafından Çin'de üretilen ürünlerin çoğu ABD'ye, Japonya'ya ve AB ülkelerine ihrac edilmektedir. Üretim için dışarıdan hammadde alımına muhtaç olan Tayvan'da ithalatın %75.8'ini ara malları oluşturmaktadır. Bu ara malları arasında en önemli paya kimyasallar sahiptir. Bu kimyasallar sentetik tekstil ve plastik üretiminde kullanılmaktadır. Japonya makine, elektronik ve üretim teknolojilerinin yanı sıra tüketici ürünlerinde de Tayvan'ın temel ithalat partnerlerinden biridir. Hammadde ve tarım ürünlerinin alımı büyük ölçüde ABD'den yapılmaktadır. Bunun dışında Malezya, Avustralya ve Orta Doğu ülkeleri de Tayvan'ın diğer hammadde sağlayıcılarındandır.

Başlıca İhraç Ürünleri	Elektronik ürünler %13,9 Temel Metaller %9,8 Bilgi ve İletişim Teknoloji Ürünleri %6,8 Tekstil %5,8
İthalatında Başlıca Ürünler	Ara malları %75,8 Sermaye malları %14,8 Tüketim malları %9,3

*Kaynak: T.C. Ekonomi Bakanlığı

Tayvan'ın Dış Ticaret Verileri

Dış Ticaret Göstergeleri (Milyar Dolar)

Kaynak: Trademap

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
İHRACAT	175,9	152,5	196,4	228,3	229,5	225,7
İTHALAT	178,6	133,7	185,3	230,4	250,7	248,8
DIŞ TİCARET DENGESİ	-2,7	18,8	11,1	-2,1	-21,2	-23,1

İhraç Ettiği Başlıca Ürünler (milyon Dolar)

Kaynak: Trademap

GTİP	2011	2012	2013
	228.824	229.545	225.656
'8471 Otomatik bilgi işlem makineleri, üniteleri	11.190	13.712	12.023
'2710 Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	10.093	11.389	11.320
'8704 Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	5.361	10.520	10.450
'4001 Tabii kauçuk, balata, güta-perka, guayül vb. tabii sakızlar	13.176	8.746	8.138
'8542 Elektronik entegre devreler	7.910	6.689	7.113
'8703 Otomobili, steysin vagonlar, yarış arabaları	6.265	5.680	6.536
'8708 Kara taşıtları için aksam, parçaları	4.582	5.861	6.267
'8415 Klima cihazları-vantilatörlü, ısı, nem değiştirme tertibatlı	3.881	4.081	4.449
'1006 Pirinç	6.507	4.632	4.364
'8473 Yazı, hesap, muhasebe, bilgi işlem, büro için diğer makine ve cihazların aksamı	4.001	3.518	3.992
'7113 Kıymetli metaller ve kaplamalarından mücevherci eşyası	3.693	3.767	3.679
'3901 Etilen polimerleri (ilk şekillerde)	3.186	3.526	3.638
'4011 Kauçuktan yeni dış lastikler	3.618	3.302	3.390
'1604 Hazırlanmış/ konserve edilmiş balıklar; balık yumurtası ve havyar	2.938	3.441	3.347
'7108 Altın (ham, yarı işlenmiş, pudra halinde)	5.897	6.638	3.212
'1701 Kamış/ pancar şekeri ve kimyaca saf sakkaroz (katı halde)	3.635	3.953	2.819
'2902 Siklik hidrokarbonlar	1.839	1.916	2.502
'1602 Konserve; hazırlanmış/ et, sakatat/ kandan müstahzar	2.138	2.215	2.208
'8517 Telli telefon-telgraf için elektrikli cihazlar	1.961	2.227	2.188
'4005 Karıştırılmış kauçuk-vülkanize edilmemiş, ilk şekillerde	1.909	2.144	2.157
'8525 Radyo/ televizyon yayını için verici cihazlar; televizyon, dijital, görüntü kaydediciler	1.948	2.348	2.111
'3907 Poliasetaller, diğer polieterler, epoksit-alkid reçineler vb. (ilk şekilde)	2.324	1.959	1.919
'8418 Buzdolapları, dondurucular, soğutucular, ısı pompaları	1.737	1.812	1.873
'8443 Matbaacılığa mahsus baskı makineleri, yardımcı makineler	1.308	1.788	1.865
'8414 Hava-vakum pompası, hava/ gaz kompresörü, vantilatör, aspiratör	1.592	1.549	1.699
'7102 Elmaslar	1.462	1.493	1.653
'8528 Televizyon alıcıları, video monitörleri ve projektörler	1.646	1.845	1.564
'8711 Motosiklet, mopetler, motorlu bisikletler, sepetler	822	1.150	1.411
'8504 Elektrik transformatörleri, statik konvertisörler, endüktörler	1.441	1.426	1.407
'1605 Hazırlanmış/ konserve edilmiş kabuklu hayvanlar, yumuşakçalar	2.104	1.764	1.401
'8543 Kendine has fonksiyonlu elektrikli makine ve cihazlar	1.276	1.525	1.377
'8536 Gerilimi 1000 voltu geçmeyen elektrik devresi teçhizatı	1.073	1.091	1.334
'0714 Manyok, ararot , salep, yer elması , tatlı patates, sagu vb.	982	1.099	1.305
'3902 Propilen ve diğer olefinlerin polimerleri (ilk şekillerde)	1.228	1.133	1.237
'7326 Demir/ çelikten diğer eşya	1.067	1.302	1.195
'8409 İçten yanmalı, pistonlu motorların aksam-parçaları	1.186	1.121	1.174
'8527 Radyo-telefon, radyo-telgraf, radyo yayınları alıcı cihazları	1.027	1.091	1.161
'2709 Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar)	1.379	1.662	1.152
'8529 Radyo, televizyon, radar cihazları vb. cihazların aksam ve parçaları	1.655	1.345	1.146
'1108 Nişastalar; inülin	947	1.004	1.142

İthal Ettiği Başlıca Ürünler (milyon Dolar)

Kaynak: Trademap

GTİP	ÜRÜN	2011	2012	2013
	TOPLAM	228.483	247.576	248.764
'2709	Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar)	32.897	35.843	37.151
'7108	Altın (ham, yarı işlenmiş, pudra halinde)	16.465	10.742	14.929
'8542	Elektronik entegre devreler	10.106	9.166	9.197
'8708	Kara taşıtları için aksam, parçaları	5.533	8.360	7.882
'2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	4.944	5.729	6.894
'8517	Telli telefon-telgraf için elektrikli cihazlar	3.126	4.087	4.792
'8802	Diğer hava taşıtları, uzay araçları	1.583	2.168	4.417
'8471	Otomatik bilgi işlem makineleri, üniteleri	3.252	4.370	3.889
'2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	2.997	3.442	3.670
'7208	Demir/ çelik sıcak hadde yassı mamulleri-genişlik 600mm. fazla	2.034	2.167	3.267
'8473	Yazı, hesap, muhasebe, bilgi işlem, büro için diğer makine ve cihazların aksamı	3.586	3.802	3.148
'7326	Demir/ çelikten diğer eşya	2.308	2.656	2.594
'7210	Demir/ çelik yassı mamul, kaplı, sıvanmış (600mm. Den geniş)	2.520	2.677	2.580
'0303	Balıklar (dondurulmuş)	2.092	2.371	2.287
'8409	İçten yanmalı, pistonlu motorların aksam-parçaları	1.770	2.287	2.085
'8529	Radyo, televizyon, radar cihazları vb. cihazların aksam ve parçaları	2.082	2.357	2.037
'8536	Gerilimi 1000 voltu geçmeyen elektrik devresi teçhizatı	1.835	1.970	1.997
'7207	Demir/ alaşımsız çelikten yarı mamuller	2.209	2.395	1.987
'8905	Fener, yangın söndürme, tarak gemileri, yüzer vinçler vb.	1.947	1.631	1.940
'7403	Artılmış bakır, işlenmemiş bakır alaşımları	2.181	2.014	1.929
'8523	Ses ve diğer fenomenleri kaydetmek için disk, bant, katı hal kalıcı depolama aygıtları	2.413	1.876	1.903
'8414	Hava-vakum pompası, hava/ gaz kompresörü, vantilatör, aspiratör	1.503	1.757	1.769
'8543	Kendine has fonksiyonlu elektrikli makine ve cihazlar	1.477	1.844	1.746
'8541	Diotlar, transistörler vb. Yarı iletkenler, piezo elektrik kristaller	1.572	1.566	1.615
'2304	Soya fasulyesi yağı üretiminden arta kalan küspe ve katı atıklar	1.096	1.352	1.551
'3926	Plastikten diğer eşya	1.468	1.660	1.536
'8544	İzole edilmiş tel, kablo; diğer izole edilmiş elektrik iletkenleri; fiber optik	1.350	1.481	1.514
'8537	Elektrik kontrol, dağıtım tabloları, mücehhez tablolar	1.356	1.814	1.470
'9032	Otomatik kontrol ve ayar alet ve cihazları	979	1.438	1.425
'3004	Tedavide/ korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	1.256	1.397	1.407
'8703	Otomobili, steysin vagonlar, yarış arabaları	879	1.433	1.366
'7102	Elmaslar	1.856	1.062	1.297
'2701	Taşkömürü; taşkömüründen elde edilen briketler, topak vb. katı yakıtlar	1.326	1.470	1.271
'7601	İşlenmemiş alüminyum	1.215	1.192	1.242
'8501	Elektrik motorları, jeneratörler	880	1.361	1.198
'3105	Azot, fosfor ve potasyum gibi; iki/ üçünün karışımları	1.045	1.139	1.189
'7225	Alaşımlı çeliklerden yassı hadde mamulü (genişlik 600mm.den çok)	894	1.423	1.185
'8481	muşlukçu, borucu eşyası-basınç düşürücü, termostatik valf dahil	905	1.107	1.181
'8408	Dizel, yarı dizel motorlar (hava basıncı ile ateşlenen, pistonlu)	709	1.126	1.173
'8504	Elektrik transformatörleri, statik konvertisörler, endüktörler	1.118	1.222	1.170

Başlıca Ülkeler İtibarı ile İhracat (milyon Dolar)

Kaynak: Trademap

ÜLKELER	2011	2012	2013
TOPLAM	228.824	229.545	225.656
ÇİN HALK CUMHUR.	27.402	26.900	26.883
ABD	21.893	22.817	22.810
JAPONYA	24.070	23.495	21.947
HONG-KONG	16.479	13.100	13.015
MALEZYA	12.399	12.428	12.832
SİNGAPUR	11.450	10.836	11.081
ENDONEZYA	10.078	11.209	10.727
AVUSTRALYA	7.997	9.763	10.208
VİET NAM	7.059	6.688	7.081
HİNDİSTAN	5.181	5.481	5.115
FİLİPİNLER	4.641	4.862	4.975
GÜNEY KORE CUM.	4.577	4.781	4.527
NEPAL	4.563	4.176	4.456
KAMBOÇYA	2.905	3.782	4.196
ALMANYA	3.763	3.609	4.012
İNGİLTERE	3.887	3.802	3.741
MYANMAR	2.846	3.127	3.739
LAOS	2.790	3.610	3.709
TAYVAN	3.871	3.420	3.323
BİR.ARAP EMİRLİK.	2.762	2.871	3.038
SUUDİ ARABİSTAN	2.255	2.801	2.943
GÜNEY AMERİKA	2.202	2.840	2.573
BREZİLYA	2.266	2.232	2.223
MEKSİKA	1.277	1.676	1.829
FRANSA	1.959	1.690	1.703
BELÇİKA	1.776	1.744	1.636
İSVİÇRE	4.911	5.246	1.590
KANADA	1.711	1.582	1.460
İTALYA	1.866	1.421	1.426
RUSYA FEDERASYONU	1.150	1.133	1.149

Başlıca Ülkeler İtibarı ile İthalat (milyon Dolar)

Kaynak: Trademap

ÜLKE	2011	2012	2013
TOPLAM	228.483	247.576	248.764
JAPONYA	42.162	49.580	41.089
ÇİN HALK CUMHUR.	30.581	36.957	37.692
BİR.ARAP EMİRLİK.	14.469	15.645	16.964
ABD	13.473	13.034	14.741
MALEZYA	12.326	13.106	13.161
İSVİÇRE	8.887	7.325	9.199
GÜNEY KORE CUM.	9.199	8.971	9.061
SİNGAPUR	7.787	7.832	8.204
ENDONEZYA	7.370	8.087	8.002
SUUDİ ARABİSTAN	7.386	8.240	7.695
TAYVAN	7.502	8.216	7.593
ALMANYA	5.390	5.976	6.114
AVUSTRALYA	7.945	5.446	5.310
FRANSA	2.186	3.218	4.167
KATAR	2.518	2.643	4.040
MYANMAR	3.268	3.674	4.031
HİNDİSTAN	3.013	3.198	3.503
RUSYA FEDERASYONU	4.518	4.043	3.463
İNGİLTERE	1.948	2.762	3.306
VİET NAM	2.027	2.986	3.267
FİLİPİNLER	2.702	2.724	2.621
İTALYA	2.098	2.205	2.396
TAYLAND	2.306	2.283	2.261
GÜNEY AFRİKA	1.373	1.887	2.180
UMMAN	2.615	2.345	2.100
BREZİLYA	2.266	2.448	1.958
BELÇİKA	1.077	878	1.803
AZERBAYCAN	670	1.238	1.721
HONG-KONG	2.339	1.731	1.628
YEMEN	1.413	1.514	1.421

TÜRKİYE- TAYVAN TİCARİ VE EKONOMİK İLİŞKİLERİ

Başbakanlık Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğü'nün 16 Haziran 1995 tarihinde yayımlanan 1995/17 sayılı Genelgesi'nde, 5 Ağustos 1971 tarihinde Türkiye'nin, Çin Halk Cumhuriyeti'ni, Çin'in tek temsilcisi olarak tanıdığı ve bunun sonucunda "Çin Cumhuriyeti-Tayvan" ile diplomatik ilişkilerini kestiği, Türkiye'nin halen Tayvan'ı tanımadığı ve bu ülke ile diplomatik ilişki idame ettirilmediği hususları yer almaktadır.

Söz konusu Genelge'de, Türkiye'nin Tayvan ile ilişkiler konusundaki politikasının, anılan ülke ile "resmi ilişki" anlamına gelecek münasebetlerden kaçınma ilkesine dayandığı, ancak bu ilkenin, Tayvan ile resmi tanıma anlamına gelmeyecek şekilde ekonomik, ticari ve kültürel ilişkilere girilmesini engellemeyeceği belirtilmektedir.

Bu çerçevede, iki ülke (özel sektör kuruluşları) arasındaki ticari, ekonomik ve kültürel ilişkilerin geliştirilmesi amacıyla Ankara'da "Taipei Ekonomi ve Kültür Ofisi" ve Taipei'de "Türk Ticaret Ofisi" faaliyet göstermektedir.

DIŞ TİCARET

1990'lardaki durum genelde Türkiye'nin aleyhineydi. 1995 yılına kadar göreceli olarak dengeli bir biçimde ilerleyen dış ticaret rakamları 1995 sonrasında Türkiye zararına bir seyir izlemeye başlamış, ihracattaki büyük azalmaya karşın ithalattaki büyük artış sonucunda ticaret dengesi önemli ölçüde bozulmuştur. 2002 yılında ise yakalanan artış toplam ihracatın neredeyse % 85'ini oluşturan demir-çelik ihracatından kaynaklanmaktadır.

Türkiye-Tayvan İkili Ticaret Gelişimi 1000\$

Yıl	İhracat	İthalat	Hacim	Denge
1994	180,866	188,943	369,809	-8,077
1995	107,846	350,646	458,492	-242,800
1996	39,627	452,037	491,664	-412,410
1997	49,336	510,734	539,146	-440,618
1998	25,140	515,591	540,731	-490,451
1999	31,828	374,307	406,135	-342,479
2000	69.012	562.813	631.826	-493.801
2001	67.457	316.327	383.784	-248.870
2002	230.322	521.986	752.308	-291.664
2003	130.160	752.655	882.814	-622.495
2004	162.542	1.206.365	1.368.907	-1.043.822
2005	77.586	1.530.266	1.607.852	-1.452.681
2006	80.030	1.649.209	1.729.240	-1.569.179
2007	94.701	1.884.289	1.978.989	-1.789.588
2008	97.448	1.683.904	1.781.352	-1.586.456
2009	130.157	1.342.410	1.472.567	-1.212.254
2010	137.051	1.843.033	1.980.084	-1.705.982
2011	163.740	2.025.398	2.189.139	-1.861.658
2012	119.462	2.058.797	2.178.259	-1.939.335
2012 / (1-3)	24.888	510.552	535.439	-485.664
2013 / (1-3)	30.334	442.010	472.344	-411.677

Türkiye'nin Tayvan'a 2011-2013Yılları İhracatında Başlıca Ürünler

Türkiye'nin Tayland'a İhracatında Başlıca Ürünler (bin Dolar)

Kaynak: TÜİK

GTİP	ÜRÜN	2011	2012	2013
	Genel Toplam	125.189	176.360	224.011
7208	DEMİR VEYA ALAŞIMSIZ ÇELİKTE YASSI HADDE ÜRÜNLERİ (GENİŞLİK >= 600 MM) (SICAK HADDELENMİŞ) (KAPLANM		600	40.702
7207	DEMİR VEYA ALAŞIMSIZ ÇELİKTE YARI MAMULLER			29.217
1101	BUĞDAY UNU/MAHLUT UNU	15.998	19.395	13.654
4009	VULKANİZE EDİLMİŞ KAUCUKTAN BORU VE HORTUMLAR (BAĞLANTI ELEMANLARIYLA BİRLİKTE OLSUN OLMASIN)	2.787	9.818	9.954
1512	AYÇİÇEĞİ, ASPİR, PAMUK TOHUMU YAĞLARI VE BUNLARIN FRAKSİYONLARI (KİMYASAL OLARAK DEĞİŞTİRİLMEMİŞ)	2.778	4.754	7.220
8409	SADECE VEYA ESAS İTİBARIYLA 84.07 VEYA 84.08 POZİSYONLARINDAKİ MOTORLARIN AKSAM VE PARÇALARI	6.003	7.661	7.032
2608	ÇİNKÜ CEVHERLERİ VE KONSANTRELERİ	8.418	7.143	6.254
9506	KÜLTÜR FİZİK, JİMNASTİK, ATLETİZM VB MAHSUS EŞYA VE MALZEME; YÜZME HAVUZLARI VE KÜÇÜK OYUN HAVUZLARI		2.933	5.522
7202	FERRO ALYAJLAR	7.302	7.232	4.201
3923	PLASTİKLERDEN EŞYA TAŞINMASINA VEYA AMBALAJLANMASINA MAHSUS MALZEME, TİPA, KAPAK, KAPSÜL VE DİĞER KA	1.402	1.681	3.929
7204	DÖKME DEMİRİN, DEMİRİN VEYA ÇELİĞİN DÖKÜNTÜ VE HURDALARI VEYA BUNLARIN ERİTİLMESİ İLE ELDE DİLMİŞ KÜ	203	1.585	3.600
8481	BORULAR, KAZANLAR, TANKLAR, DEPOLAR VE BENZERİ DİĞER KAPLAR İÇİN MUSLUKLAR, VALFLER (VANALAR) VE BEN	5.255	5.989	3.523
2515	MERMER VE TRAVERTEN, EKOSİN, SU MERMERİ, KİREÇLİ TAŞLAR	5.098	4.129	3.421
5902	NAYLON, POLİAMİD, POLİESTER VB.ESASLI İÇ VE DİŞ LASTİĞİ İÇİN MENSUCAT	2.543	13.796	3.001
0802	DİĞER KABUKLU MEYVELER (TAZE/KURUTULMUŞ) (KABUĞU ÇIKARILMIŞ/SOYULMUŞ)	951	355	2.983
8701	TRAKTÖRLER	4.421	7.179	2.981
3202	DEBAGATTE KULLANILAN SENTETİK ORGANİK VE ANORGANİK MADDELER VE MÜSTAHAZARLAR	2.744	2.748	2.769
8504	ELEKTRİK TRANSFORMATÖRLERİ, STATİK KONVERTÖRLER (ÖRNEĞİN; REDRESÖRLER) VE ENDÜKTÖRLER	1.598	5.948	2.761
8462	METALLERİ DÖVME,ÇEKİÇLEME,KALIPTA DÖVME,KESME, TASLAK ÇIKARTMA, ŞATAFATLAMA, KARBÜRLERİ İŞLEMENE MAH	1.005	1.425	2.393
5407	SENTETİK FİLAMANT İPLİKLERİNDEN DOKUNMUŞ MENSUCAT	1.340	1.993	2.039
8536	GERİLİMİ 1000 VOLTU GEÇMEYEN ELEKTRİK DEVRESİ TEÇHİZATI (ANAHTARLAR, RÖLELER, SİGORTALAR, FİŞLER, KU	2.850	1.562	1.943
3004	TEDAVİDE VEYA KORUNMADA KULLANILMAK ÜZERE HAZIRLANAN İLAÇLAR (DOZLANDIRILMIŞ)	972	1.154	1.663
2840	BORATLAR; PEROKSİBORATLAR (PERBORATLAR)	2.456	1.232	1.649
8708	KARAYOLU TAŞITLARI İÇİN AKSAM, PARÇA VE AKSESUARLAR	1.332	3.541	1.634
2810	BOR OKSİTLERİ, BORİK ASİTLER	1.613	938	1.317
1602	HAZIRLANMIŞ VEYA KONSERVE EDİLMİŞ ET, SAKATAT VEYA KAN		455	1.310
1516	HAYVANSAL VE BİTKİSEL YAĞLAR VE BUNLARIN FRAKSİYONLARI		3	1.273
3917	PLASTİKTEN HORTUMLAR, BORULAR VE BAĞLANTI ELEMANLARI (MANŞON, NİPEL, DİRSEK, FLANŞLAR, VB.)	216	865	1.271
2508	DİĞER KİLLER, ANDALUZİT, SİYANİT VE SİLİMANİT, MÜLİT, ŞAMOT VE DİNAS TOPRAKLARI	995	601	1.226
1704	KAKAO İÇERMİYEN ŞEKER MAMULLERİ (BEYAZ ÇİKOLATA DAHİL)	131	107	1.153
3920	PLASTİKTEN DİĞER LEVHA, PLAKA, ŞERİT, FİLM, FOLYE (GÖZENKSİZ)	1.159	1.088	1.093
7113	MÜCEVHERCİ EŞYASI VE AKSAMI (KIYMETLİ METALLERDEN VEYA KIYMETLİ METALLERLE KAPLAMA METALLERDEN)	402	512	1.071
8507	ELEKTRİK AKÜMÜLATÖRLERİ (BUNLARIN SEPARATÖRLERİ DAHİL)	219	675	1.012
5208	PAMUKLU MENSUCAT (AĞIRLIK İTİBARIYLA % 85 VEYA DAHA FAZLA PAMUK İÇERENLER)(M2. AĞIRLIĞI 200 GR. İ GE	1.282	1.300	1.011
6305	EŞYA AMBALAJINDA KULLANILAN TORBA VE ÇUVAL	1.558	1.664	989
8414	HAVA VEYA VAKUM POMPALARI, HAVA VEYA DİĞER GAZ KOMPRESÖRLERİ, FANLAR, ASPİRATÖRÜ OLAN HAVALANDIRMAYA	1.383	1.131	965
7411	BAKIRDAN İNCE VE KALIN BORULAR	1.071	1.370	920

9303	DİĞER ATEŞLİ SİLAHLAR (SPOR İÇİN AV TÜFEKLERİ VE DİĞER TÜFEKLER, İŞARET FİŞE??İ, OK SİLAHLARI, HAYVAN	279	423	883
0210	ET VE YENİLEN SAKATAT (TUZLANMIŞ, SALAMURA, KURUTULMUŞ VEYA TÜTSÜLENMİŞ)	161	510	862
6902	ATEŞE DAYANIKLI TUĞLALAR, DÖŞEME TUĞLALARI, KAROLAR VE İNŞAATTA KULLANILAN ATEŞE DAYANIKLI BENZERİ S	828	343	850

Kaynak: İBP

Türkiye'nin Tayvan'dan 2011-2013Yılları İthalatında Başlıca Ürünler

Türkiye'nin Tayland'dan İthalatında Başlıca Ürünler (Bin Dolar)

Kaynak: TÜİK

GTİP	ÜRÜN	2011	2012	2013
	Genel Toplam	1.592.303	1.311.960	1.300.689
8704	EŞYA TAŞIMAYA MAHSUS MOTORLU TAŞITLAR	145.266	134.186	168.234
8415	KLİMA CİHAZLARI (MOTORLU BİR VANTİLATÖR İLE NEM VE ISIYI DEĞİŞTİRMEYE MAHSUS TERTİBATI OLANLAR)	92.544	85.976	133.118
4001	TABİİ KAUÇUK, BALATA, GÜTA-PERKA, GUAYÜL, ÇIKIL (CHICLE) VB. TABİİ SAKIZLAR	175.883	123.798	107.326
8471	OTOMATİK BİLGİ İŞLEM MAK. BUNLARA AİT BİRİMLER; MANYETİK VEYA OPTİK OKUYUCULAR, VERİLERİ KODA DÖNÜŞT	56.168	74.684	71.115
3903	STİREN POLİMERLERİ (İLK ŞEKİLLERDE)	67.594	72.875	56.005
3901	ETİLEN POLİMERLERİ (İLK ŞEKİLLERDE)	54.235	63.382	42.689
5504	SUNİ DEVAMSIZ LİFLER (İŞLEM GÖRMEMİŞ)	72.508	70.225	38.997
4011	KAUÇUKTAN YENİ DİŞ LASTİKLER	15.900	18.110	33.434
8418	BUZDOLAPLARI, DONDURUCULAR VE DİĞER SOĞUTUCU VE DONDURUCU CİHAZLAR VE ISI POMPALARI	11.254	25.886	31.584
3907	POLİASETALLER, DİĞER POLİİTERLER, EPOKSİ REÇİNELER, POLİKARBONATLAR, ALKİT REÇİNELER, POLİALİESTERLE	29.130	31.330	27.701
9018	TIPTA, CERRAHİDE, DIŞÇİLİKTE VE VETERİNERLİKTE KULLANILAN ALET VE CİHAZLAR	24.701	23.110	26.051
5402	SENTETİK FİLAMANT İPLİKLERİ (DİKİŞ İPLİĞİ HARİÇ) (PERAKENDE OLARAK SATILACAK HALE GETİRİLMEMİŞ)	34.052	23.810	22.879
2106	TARİFENİN BAŞKA YERİNDE YER ALMAYAN GIDA MÜSTAHZARLARI	14.621	13.344	21.204
8711	MOTOSİKLETLER (MOPEDLER DAHİL) VE BİR YARDIMCI MOTORU BULUNAN TEKERLEKLİ TAŞITLAR (SEPETLİ OLSUN OLM)	6.385	9.623	18.729
8542	ELEKTRONİK ENTEGRE DEVRELER	19.571	13.305	16.786
8708	KARAYOLU TAŞITLARI İÇİN AKSAM, PARÇA VE AKSESUARLAR	13.962	14.820	16.553
7113	MÜCEVHERCİ EŞYASI VE AKSAMİ (KIYMETLİ METALLERDEN VEYA KIYMETLİ METALLERLE KAPLAMA METALLERDEN)	31.850	18.949	16.360
5515	SENTETİK DEVAMSIZ LİFLERDEN DİĞER DOKUNMUŞ MENSUCAT	12.029	16.209	14.715
8414	HAVA VEYA VAKUM POMPALARI, HAVA VEYA DİĞER GAZ KOMPRESÖRLERİ, FANLAR, ASPIRATÖRÜ OLAN HAVALANDIRMAYA	35.554	24.356	12.606
1209	EKİM AMACIYLA KULLANILAN TOHUM, MEYVE VE SPORLAR	8.804	14.979	11.576
8525	RADYO VEYA TELEVİZYON YAYINLARINA MAHSUS VERİCİ CİHAZLAR, TELEVİZYON KAMERALARI, DİJİTAL VE GÖRÜNTÜ	14.633	13.380	11.009
8421	SANTRİFÜJLER; SIVILARIN VEYA GAZLARIN FİTRE EDİLMESİNE VEYA ARITILMASINA MAHSUS MAKİNA VE CİHAZLAR	8.601	8.733	9.835
2917	POLİKARBOKSİLİK ASİTLER, ANHİDRİTLERİ, HALOJENÜRLERİ VE TÜREVLERİ	10.209	16.912	9.704
3920	PLASTİKTEN DİĞER LEVHA, PLAKA, ŞERİT, FİLM, FOLYE (GÖZENKSİZ)	12.376	7.780	9.693
8536	GERİLİMİ 1000 VOLTU GEÇMEYEN ELEKTRİK DEVRESİ TEÇHİZATI (ANAHTARLAR, RÖLELER, SİGORTALAR, FİŞLER, KU	6.389	5.561	9.441
8517	TELEFON CİHAZLARI, SES, GÖRÜNTÜ VEYA DİĞER BİLGİLERİ ALMAYA VEYA VERMEYE MAHSUS DİĞER CİHAZLAR	16.833	14.961	8.994
5509	SENTETİK DEVAMSIZ LİFDEN İPLİK (DİKİŞ İPLİĞİ HARİÇ) (TOPTAN)	22.856	15.370	8.676
4007	VULKANİZE EDİLMİŞ KAUÇUKTAN İPLİK VE İPLER	15.452	13.239	8.566
3204	SENTETİK ORGANİK BOYAYICI MADDELER, FLUORESANLI AYDINLATMA MADDELERİ VEYA LÜMİNOFOR OLARAK KULLANILA	5.832	5.992	8.380
5208	PAMUKLU MENSUCAT (AĞIRLIK İTİBARIYLA % 85 VEYA DAHA FAZLA PAMUK İÇERENLER)(M2. AĞIRLIĞI 200 GR. I GE	14.682	7.898	8.307
8443	BASKI YAPMAYA MAHSUS MAKİNALAR; KOPYALAMA VE FAKS MAKİNALARI; BUNLARIN AKSAM, PARÇA VE AKSESUARLARI	10.153	7.795	8.105
8501	ELEKTRİK MOTORLARI VE JENERATÖRLER [ELEKTRİK ENERJİSİ ÜRETİM (ELEKTROJEN) GRUPLARI HARİÇ]	1.404	6.905	6.935
5510	SUNİ DEVAMSIZ LİFDEN İPLİKLER (DİKİŞ İPLİĞİ HARİÇ)	47.001	10.882	5.883

8302	ADİ METALLERDEN DONANIM, TERTİBAT VB. EŞYA (MOBİLYA, KAPI, PENCERE, BAVUL, ASKILIK VB İÇİN)	3.190	3.917	5.734
4015	VULKANİZE KAUKUKTAN HER TÜRLÜ GİYİM EŞYASI VE AKSESUARI (ELDİVEN GİBİ)	2.156	3.752	5.629
4014	SERTLEŞTİRİLMEMİŞ VULKANİZE KAUKUKTAN HİJYEN EŞYASI, ECZACILIK EŞYASI (EMZİK GİBİ)	5.632	5.928	5.541
4016	SERTLEŞTİRİLMEMİŞ VULKANİZE KAUKUKTAN DİĞER EŞYA	6.036	7.054	5.430
5205	PAMUK İPLİĞİ (DİKİŞ İPİİĞİ HARİÇ) (AĞIRLIK İTİBARİYE PAMUK ORANI >=%85 VE PERAKENDE OLARAK SATIACA	6.623	3.332	5.233
3911	PETROL, KUMARON-İNDEN REÇİNELERİ, POLİTERPENLER, POLİSÜLFÜRLER, POLİSÜLFONLAR (İLK ŞEKİLDE)	4.890	5.745	5.177
4802	SIVANMAMIŞ KAĞIT VE KARTON VE HER BOYUTTA PERFORE EDİLMEMİŞ DELİKLİ KART VE DELİKLİ ŞERİT KAĞIT	2.012	4.484	5.154

Kaynak: İBP

Tayvan'a gerçekleştirilen ihracatın yapısı incelendiğinde diğer Doğu Asya ülkeleriyle olan ticaretimizden çok büyük farklılıklar görülmektedir. Başta demir-çelik olmak üzere ihracatımızın büyük kısmı hammadde üzerine kuruludur. Buna karşın ithalatta ise kazanlar, makineler ve elektrikli makineler başı çekmekte ve daha çeşitli bir yelpazede ithalat yapılmaktadır.

İşadamlarının Pazarda Dikkat Etmesi Gereken Hususlar Ticareti Etkileyen Kültürel Faktörler

Tayland'da iş ilişkileri Çin ve Japonya'da olduğu kadar resmi olmamakla birlikte, Avrupa ve ABD'deki kadar rahat değildir. Tayland kültüründe önemli olan sabır, yaşa ve statüye saygı iş görüşmelerinde de öne çıkmaktadır. Taylandlılar ülkeleri ve tarihleri ile büyük gurur duymakla ve geleneklerine önem vermekle birlikte bazen geleneksel formalitelerin aşırı derecede gözetilmesi yapmacık gelebilir.

- "Khun" bay, bayan, hanımefendi gibi hitapların Taylandca şeklidir.

- "Wai" ellerin avuç içlerinin birbirine bakacak şekilde bir araya getirilmesiyle yapılan bir saygı ve tebrik hareketidir. Bu hareket yapılırken vücudunuzu kalçadan itibaren hafifçe öne eğebilirsiniz.

- Kartvizitler iş bağlantısı sağlarken çok önemlidir. Tayland'a giderken yanınızda bol miktarda bulundurmanız faydalı olacaktır.

- Kartvizit değişimi esnasında kartvizitleri iki elinizle tutarak aldığınız kartvizitleri okumadan cebinize koymayınız.

- Aynı ülkemizde olduğu gibi bir eve ya da kutsal mekana girerken ayakkabılarınızı çıkartınız.

- Birisinin kafasına dokunmak ve birşeyi ayaklarla göstermek Taylandlılar tarafından çok kaba bir hareket olarak kabul edilir.

- Taylandlılar Kraliyet Ailesi'ne karşı son derece bağlıdırlar. Kraliyet Ailesi'ne karşı turistlerin de saygılı davranmaları gerekmektedir.

Para Kullanımı

Tayland'ın para birimi baht olup 100 satang'a eşittir. Bakır madeni paralar 25 ve 50 satang değerinde, gümüş olanlar 1, 5 ve 10 baht değerinde olarak tedavülde yer almaktadır. Banknotlar 20 (kahverengi), 20 (yeşil), 50 (mavi), 100 (kırmızı), 500 (mor) ve 1000 (gri) olmak üzere dolaşımda yer almakta olup her birinin boyutları diğerinden farklıdır. Tüm belli başlı kredi kartları Tayland'da geçerli olup yaygın şekilde kullanılabilir.

Ülkede hemen her yerde döviz büfesi bulunmakta ve rahatlıkla döviz bozdurulabilmektedir. Döviz büfelerinin bir kısmı gece geç saatlere kadar açık kalmaktadır.

Pasaport ve Vize İşlemleri

Tayland 30 güne kadar olan turistik geziler için Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarından vize istememektedir. Ülkeye giriş için geçerlilik süresi en az 6 ay olan bir pasaport yeterlidir.

Resmi Tatiller ve Çalışma Saatleri

Yeni yıl : 1 Ocak
Makhabuja günü : 21 Şubat
Chakri günü : 6 Nisan
Songkran Su Festivali : 13-15 Nisan
İşçi bayramı : 1 Mayıs
Taç giyme günü : 5 Mayıs
Visakhabuja : 19 Mayıs
Kraliçe Sirikit-doğum günü : 12 Ağustos
Yıl ortası (Budist paskalya) : 16 Ağustos
Chulalongkorn günü : 23 Ekim
Kral Adulyadej'indoğum günü : 5 Aralık
Anayasa günü : 10 Aralık
Yılbaşı gecesi : 31 Aralık

Kullanılan Lisan

Ülkenin ana dili Taylandca (Tayca) olup İngilizce ve ülkenin kuzey kesimlerinde Çince de konuşulmaktadır.

Ulaşım

Hava yolu ile başkent Bangkok başlıca uluslararası havayolları ile bağlantılıdır. Uluslararası ülke çıkışlarında 250 baht çıkış vergisi alınmaktadır.

Kara yolu ile Tayland ve Malezya arasında 4 kapı bulunmaktadır. İki batı kıyısında, biri doğu kıyısında ve biri de merkezde yer almaktadır.

Tren yolu olarak Doğu ve Oriental ekspres tren seferleri Bangkok ve Singapur arasında hizmet vermektedir. Ekspres tren seferleri Tayland Malezya arasında Pedang Besar'daki sınır üzerinden geçmektedir.

Haberleşme

Tayland Asya'da en gelişmiş iletişim sistemine sahip ülkelerden biridir. İletişimde uydu kullanılmakta internet servisleri de gelişmiş durumdadır. Kamu posta ofisleri ve özel kurye şirketleri birçok yerde hızlı posta servisleri sunmaktadır. Yurtiçi ve yurt dışı ekspres posta ve gecelik posta hizmetleri vermektedir. Posta hizmetleri güvenilir bulunmaktadır. Başlıca Oteller temel posta işlerinde hizmet vermektedir.

Ülkede kullan at telefon hatları ve uluslararası arama yapılabilen arama kartları satılmaktadır.

Yerel Saat

Ülkenin yerel saati yaz-kış saati uygulaması olmadığından kış aylarında 6, yaz aylarında 5 saat ileridir.

Sağlık

Çok sayıda klinik ve hastahane birçok ihtiyaç için hizmet verebilmektedir. Başlıca kamu ve özel hastaneler en yeni tıbbi teknoloji ile donatılmış olup uluslararası standartta ihtisaslaşmış uzmanlar hizmet vermektedir. Hemen hemen her çeşit ilaç bulunabilmektedir. Musluk suyu içilmesi sakıncalıdır.

Güvenlik

Ülkede özel olarak Turist Polisi vardır ve gecenin geç saatlerine kadar sokaklarda dolaşılabilir. Turizm ülkenin önemli gelir kaynaklarından birisi olduğu için yabancılara oldukça iyi davranılmaktadır.

YATIRIM İLİŞKİLERİ

Tayvan Ticaret Merkezi'nden alınan verilere göre Türkiye'de toplam yatırım tutarı 1,816,000 milyon dolar olan 18 Tayvan kökenli firma yatırım yapmış durumdadır. Bu şirketlerden yedisi ticaret hizmetlerinde iki tanesi metal, iki tanesi araç yedek parçaları, bir tanesi elektronik endüstride ve bir tanesi de kimya sektöründe hizmet vermektedir.

İŞBİRLİĞİ OLANAKLARI

Tayvan emek yoğun sanayiden yüksek teknoloji endüstrilerine doğru hızlı bir geçişi yaşamıştır. Bugüne kadar dünya pazarlarına önemli konuma sahip olduğu tekstil, ayakkabı, kimya, elektronik komponent gibi endüstrilerde üretim maliyetlerindeki artış göz önünde bulundurularak yurtdışı yatırımlara yönelmiş ve son dönemde özellikle Çin ve diğer bölge ülkelerinde önemli yabancı yatırımcılardan biri haline gelmiştir. Konsey'in kuruluş aşamasında Türkiye ile de bu kapsamda ilgilenilmiş ancak geçen zaman içinde iki ülke arasında resmi ilişki kurma zorlukları, bunun neticesinde yatırımların karşılıklı teşviki ve korunması gibi girişimleri teminat altına alan anlaşmaların imzalanamaması gibi nedenlerden ötürü Tayvan'ın Türkiye'deki yatırımları istenen düzeyde gerçekleşmemiştir. Bu nedenle ikili ilişkilerin en önemli gündem maddesini Tayvan yatırımlarının Türkiye'ye çekilmesi oluşturmaktadır.

Turizm iki ülke arasında potansiyel vaad eden sektörlerden biridir. Tayvan yurtdışına yılda yaklaşık 8 milyon turist göndermektedir. Yurtdışına çıkışta turist başına ortalama harcama miktarı açısından üst sıralarda bulunan Tayvanlı turistlerin harcama potansiyellerinin yaklaşık 25 milyar dolar olduğu tahmin edilmektedir.

Ayrıca Türkiye'den Tayvan'a gıda ürünleri ve inşaat malzemeleri ihracatı da incelenmesi gereken bir potansiyel oluşturmaktadır.

ANLAŞMALAR

Başbakanlık Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğü'nün 16 Haziran 1995 tarihinde yayımlanan 1995/17 sayılı genelgesinde 5 Ağustos 1971 tarihinde ülkemizin Çin Halk Cumhuriyeti'ni Çin'in tek temsilcisi olarak tanıdığı ve bunun sonucunda "Çin Cumhuriyeti-Tayvan" ile ilişkilerini kestiği belirtilerek, ülkemizin halen Tayvan'ı tanımadığı ve diplomatik ilişki kurulmadığı ifade edilmiştir.

Bu ülkeyi diplomatik olarak tanımamız nedeni ile Tayvan ile aramızda herhangi bir anlaşma bulunmamaktadır. Ancak iki ülke özel sektörleri arasındaki ilişkilerin ticari, ekonomik ve kültürel anlamda geliştirilmesi amacıyla Ankara ve İstanbul'da Tayvan Ticaret Merkezi, Taipei'de Türk Ticaret Ofisi faaliyet göstermektedir.

Bu nedenle iki ülke arasındaki ticari ve ekonomik ilişkiler devlet desteği olmadan doğal seyrinde sürdürülmektedir. İlişkilerin en önemli boyutunu oluşturması beklenebilecek yatırım ilişkileri Çin'in giderek artan oranda Tayvan yatırımlarını çekmesi ve Tayvan tarafınca dile getirildiği üzere "Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması" ve "Çifte Vergilendirmenin Önlenmesine Yönelik Anlaşma" bulunmaması nedeni ile Türkiye'ye yatırım yapmaya tereddütlü yaklaşmalarına neden olmaktadır. Tayvan'ın diğer ülkeler ile ilişkileri de aynı düzeyde olmakla birlikte bazı Avrupa ülkeleri ile yatırımlara ilişkin "işbirliği protokolleri" imzaladığı görülmektedir. Son olarak Tayvan ve İsviçre arasında çifte vergilendirmenin kaldırılması amacıyla İsviçre'deki Taipei Ekonomi ve Kültür delegasyonu ile Taipei'deki

İsviçre Ticaret Ofisi arasında anlaşma imzalanmıştır. Bu bağlamda, Tayvan tarafının endişelerinin giderilmesi amacı ile bu ülkeler ile imzalanan protokollerin benzerlerinin Tayvan Ticaret Merkezi ve Taipei Türk Ticaret Ofisi arasında imzalanması uygun olabilecektir.

TÜRK-TAYVAN İŞ KONSEYİ

Muhatap Kuruluş : Çin Uluslararası Ekonomi İş Birliği Kurumu (CIECA)

Türk Tarafı Başkanı : Yavuz Onay

Firma ve Ünvanı : Çolakoğlu Metalurji A.Ş. , Danışman

Karşı Kanat Başkanı : CHUNG YU WANG

Firma ve Ünvanı : Tong Lung Metal Industry Co.-Yönetim Kurulu Başkanı

TOBB ve Çin Sanayi ve Ticaret Birliği (Chinese Association of Industry and Commerce - CNAIC) arasında imzalanan bir anlaşma ile kurulan Türkiye -Tayvan İş Konseyi'nin kuruluşu 14 Aralık 1993'de Taipei'de yapılan toplantıda gerçekleşmiştir. Konsey'in karşı kanadını "Çin Uluslararası Ticareti Geliştirme Kurumu" oluşturmuştur.

Türkiye'nin Tayvan'ı diplomatik olarak tanımaması nedeni ile Tayvan ile aramızda herhangi bir anlaşma bulunmamaktadır. İki ülke özel sektörleri arasındaki ilişkilerin ticari, ekonomik ve kültürel anlamda geliştirilmesi amacıyla Ankara ve İstanbul'da Tayvan Ticaret Merkezi, Taipei'de Türk Ticaret Ofisi faaliyet göstermektedir.

Tayvan'ın bazı Avrupa ülkeleri ile imzaladığı "iyiniyet anlaşmaları" benzeri modellerin Türkiye için de uygulanması ve bu alanda özel çalışmaların yürütülmesi hedeflenmektedir. Ayrıca Tayvan'da ülkemizin başta ekonomisi olmak üzere, turizm ve yatırım fırsatlarını konularında tanıtılmasına yönelik kapsamlı çalışmaların gerçekleştirilmesi planlanmaktadır. Bölgenin en önemli yatırımcılarından biri haline gelen Tayvan Türkiye'deki yatırımları henüz istenen seviyede olmamakla birlikte, yakın dönemde özellikle yenilenebilir enerji, yüksek teknoloji ürünleri ve gıda işleme sektörlerinde ülkemizde yeni yatırımlar gerçekleştirilmesi ve bu yönde Tayvanlı girişimcilere yol gösterilmesi konusunda özel çalışmalarda bulunacaktır.

Yürütme Kurulu

Yavuz Onay - Çolakoğlu Metalurji

Jia Onay - Jia Dış Ticaret

Tarkan Deniz -Ortadoğu Enerji

Volkan Öztürk -Balyalılar Enerji

Oğuz Karayegen -Promeks Dış Ticaret

Murat Yavuz -Atlas Enerji

Önümüzdeki Dönem Etkinlikleri

IV. Türk - Tayvan İş Konseyi Ortak Toplantısı, 21 Mayıs 2013, İstanbul

Geçmiş Dönem Etkinlikleri

Türk - Tayvan İş Konseyi Ortak Toplantısı, 3 Mayıs 2011, İstanbul

Tayvan - TAIPRA Heyeti Onuruna Düzenlenen Akşam Yemeği, 7 Nisan 2011, İstanbul

Tayvan Büyükelçisi ile Toplantı ve Çalışma Yemeği, 17 Ocak 2011, İstanbul

Bülten ve Yayınlar

Faydalı Adresler

Diplomatik Misyon Temsilcilikleri

Türk Ticaret Ofisi - Turkish Trade Office

İş Adresi: RM. 1905, 19th F, 333 Keelung Road, International Trade Building, Sec.

1 Taipei, R.O.C

İş Telefonu: 886-2-27577318

Fax: 886-2-27579432

Resmi Kurumlar

Ministry of Foreign Affairs

<http://www.mofa.gov.tw/webapp/ct.asp?xItem=32514&CtNode=1861&mp=6>

Bureau of Consular Affairs, Ministry of Foreign Affairs

<http://www.boca.gov.tw/mp?mp=2>

Bureau of Foreign Trade <http://eweb.trade.gov.tw/mp.asp?mp=2>

National Statistics <http://eng.stat.gov.tw/mp.asp?mp=5>

Haber Kaynakları

Taiwan Today <http://www.taiwantoday.tw/mp.asp?mp=9>

Taipei Times <http://www.taipeitimes.com/>

Diğer

İGEME Tayvan Ülke Masası

Batuhan Uysal, <http://www.ibp.gov.tr/pg/section-pg-ulke.cfm?id=Tayvan>

İletişim:

Adem Kula, Koordinatör Yardımcısı

Tel: + 90 212 339 50 83

E-posta: akula@deik.org.tr

Dilek Morgül, Koordinatör Yardımcısı

Tel: + 90 212 339 50 18

E-posta: dmorgul@deik.org.tr